

Miljøkonsekvensrapport for Fabjergvej 90

Havskov Svin

Fabjergvej 90

7620 Lemvig

Udarbejdet april 2024 – Revideret november 2024

Af miljørådgiver Heidi Birch Wentzlau / Sofie Hyltdgaard

Ejer	Torben Hauskov
Driftsherre	Torben Hauskov
Kontakt	Torben Hauskov e-mail: torben@havskovsvineproduktion.dk tlf. 61540101
Husdyrbrugets adresse	Store Vestergård, Fabjergvej 90, 7620 Lemvig
Ejendomsnr.	0665 34593
BFE-nr	9736298
Matrikel og ejerlav	41a Dal Anneksgård, Fabjerg m.fl.
CHR	54738
CVR / P-nummer	29304823 / 1003525112
Konsulent/rådgiver	SvineRådgivningen v/ Heidi Birch Wentzlau E-mail; hbw@sraad.dk Direkte tlf. 96424603 / mobil 30704057
Ansøgningskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 241 030
Bilag	Skema nr.: 241 030 er vedhæftet følgende bilag; <ul style="list-style-type: none"> - Miljøkonsekvensrapport - Oversigtskort - Afløbsforhold - Støv og støjkilder - Beredskabsplan - Støjtverdier

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	5
Ikke teknisk resumé.....	6
Basisoplysninger	8
Tidligere godkendelser	8
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	8
Biaktiviteter	9
IE-brug	9
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	9
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	10
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	10
Indretning og drift	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	13
Foderopbevaring	14
Afløbsforhold	14
Beliggenhed	15
Planforhold	15
Landskab.....	16
Afstandskrav	18
Naturområder.....	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	21
Kategori 1-natur	21
Kategori 2-natur	21
Kategori 3-natur	22
§ 3 områder	22
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	23
National beskyttelse af arter af planter og dyr	23
Biodiversitet – Den danske Rødliste	23
Lugt	23
Støv	25
Støj.....	26
Rystelser	28

Fluer og skadedyr	28
Lys	28
Til- og frakørsels forhold.....	29
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	31
Forslag til egenkontrol	32
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	33
Jordforurening	33
Grundvand	33
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	33
Affald	34
Døde dyr	35
Vandforbrug og -installationer	36
Energi.....	36
Klima	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
BAT (ammoniak)	37
BAT (IE-brug).....	39
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	39
Fravalg af teknologier	39
Miljøledelsessystem	39
Management/Godt landmandskab	40
Fodringsstrategi.....	40
Vand.....	41
Energi.....	41
Spildevand	42
Støj.....	42
Støv.....	43
Lugt	43
Opbevaring af husdyrgødning	43
Forarbejdning af husdyrgødning	44
Udbringning af husdyrgødning	44
Samlet BAT-vurdering.....	44
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	45
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	45
Tiltag ved ophør.....	45

Befolkningen og menneskers sundhed	46
Alternative løsninger	46
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	48
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	48

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Fabjergvej 90, 7620 Lemvig, beliggende i Lemvig Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt ændringens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med ændringen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 443 af 26/04/2023 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Ansøger ønsker en ny godkendelse for husdyrbruget beliggende på Fabjergvej 90, 7620 Lemvig, som er en so-ejendom med en smågriseproduktion. Ved at søge en ny §16a godkendelse bliver produktionsgodkendelsen omlagt til "stipladsmodellen", hvor ansøgningen beskriver produktionsareal og anvendt gulvtype med en specifik dyretype. Ejendommens nuværende godkendelse beskriver et antal dyreenheder og en specifik sammensætning af antal dyr og vægtgrænser.

Med en ny godkendelse på stipladsmodellen, kan ansøger udnytte sine stalde bedst muligt, og begrænsningen af produktionen afhænger af de dyrevelfærdsmæssige krav.

Den nye godkendelse omfatter ligeledes et skift af virkemiddel fra forsuring til luftrensning/gyllekøling. Forsuringen udfases for at åbne mulighed for en afsætning af husdyrgødningen til biogas. Ansøger afventer de politiske aftaler vedr. det nye afgiftssystem før der tegnes leverandøraftale med et biogasselskab.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Der er lavet beregninger i ansøgningssystemet "Husdyrgodkendelse.dk", hvor der er beregnet lugtgeneafstand til nærmeste nabo (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone. Lugtgeneafstandene er i alle tilfælde overholdt. Inddatering af stalden til stipladsmodellen får dermed ikke administrative konsekvenser for produktionsgodkendelsen.

Der er i nærværende ansøgning ikke en ændring i støjklidernes placering eller støjintervallerne, og omboende vil ikke opleve ændrede støjgener afledt af denne ansøgning.

Der foretages løbende skadedyrsbekæmpelse og bekæmpelse af fluer, så disse ikke vil være til væsentlige gene for omboende.

Der sker ingen ændringer i bygninger eller produktionsareal i forbindelse med denne ansøgning. Der er derfor heller ingen ændringer til husdyrbrugets drift eller udledning af lugt, herunder bidrag af støj, skadedyr, transporter mv. for omboende.

Påvirkning af natur

For at vurdere påvirkningen af den nærmeste natur, er ammoniakdepositionen fra husdyrbruget og til de nærmeste naturpunkter, beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. Ammoniakudledningen falder grundet skift af virkemiddel og beregningerne viser at ammoniakdeposition til de nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt. Derudover er der også beregnet til enkelte § 3 søer i nærområdet, som heller ikke får en øget påvirkning med ammoniak. Det konkluderes derfor at den omkringliggende natur ikke blive påvirket negativt, i forbindelse med opdateringen af produktionsgodkendelsen.

Landskab

Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer, såsom udvidelse af bygningsmassen eller opsætning af uden-dørs siloer, vil der ikke ske en yderlig påvirkning af landskabet.

Der monteres luftrensere som erstatning for forsøringsanlægget hvorfor nye afkast og rørforbindelser vil blive placeret på tagfladen. Disse placeres mellem løbe- og drægtighedsstald og skjærmes derfor af eksisterende bygninger. Det er derfor ansøgers vurdering at ændringen af virkemiddel ikke får konsekvenser for anlæggets landskabelige påvirkning.

Afstandskrav

Afstandskravene er overholdt, med undtagelse af afstandskravene til vandboring 53.209 og naboskel. I godkendelsen af 7. november 2011 har Lemvig Kommune givet dispensation til placering af drægtighedsstalden ca. 18 m fra naboskel samt farestalden ca. 19 m fra naboskel. Desuden meddeltes dispensation for placering af drægtighedsstalden ca. 5 m fra vandboring. Forholdene er uændrede jf. ansøgt drift i denne ansøgning.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der er i løbe- og drægtighedsstalden etableret et gyllekølingssystem, som er med til at reducere ammoniakemission fra stalden. Derudover anvendes varmen fra gyllekølingen til at opvarme stuehus, udtørre stalde efter vask, samt opvarmning af forskellige staldafsnit. Effekten på gyllekølingen er beregnet til 9,6 % ammoniakreduktion fra det staldafsnit, hvor gyllekølingen er etableret. Køleanlægget har kørt i uændret drift siden etablering – men uden vilkår til driften.

Varmepumpen er i ansøgt drift udskiftet til en større pumpe for at genindvinde mere varme til afsætning i stalde og stuehus. Således er der ansøgt med en effekt på 20% svarende til en maksimal køleydelse på 26,9W7m².

Forsuringsanlægget afmonteres og virkemidlet udskiftes med SKOV Bioflex-2 stage rensere. Anlægget monteres på afkastluften fra løbe- og drægtighedsstalde og har en beregnet effekt på 67% ammoniakreduktion.

Der er siden sidste godkendelse monteret faste overdækninger på alle husdyrbrugets lagertanke – disse inddrages som virkemiddel i driften.

Effektiv energiudnyttelse

Varmen fra gyllekølingen anvendes til at opvarme stuehus, udtørring af stalde efter vask, samt opvarmning af de forskellige staldafsnit. Derudover anvendes der lavenergimotorer til ventilation og der anvendes trinløs styring af ventilationen. Samt at der anvendes og udskiftes til LED belysningen og et belysningen kun er tændt i det omfang der er behov for det, i forbindelse med det daglige arbejde og jf. de dyrevelfærdsmæssige krav.

Foranstaltninger til forebyggelse og nyttiggørelse af affald, der produceres på anlægget

Generelt arbejdes der for at affaldet sorteres i de korrekte fraktioner, således det kan genanvendes. Der er lavet aftaler med godkendte renovatører og medarbejdere forsøger i hverdagen at begrænse affaldsproduktionen på ejendommen.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Der har ikke været vurderet andre miljøteknologier til implementering, da husdyrbruget overholder kravene til BAT og ammoniakdepositionen til nærmeste naturarealer og lugtgenerne til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone, er overholdt.

Ophør

Ved ophør med driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle mv., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning. Gyllebeholdere, der ikke skal anvendes af anden bruger, skal fjernes.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse		Projektets omfang
Godkendelse fra 2005	Tidligere kvægejendom, produktionen ophørt i 2007	249,7 DE
§12 miljøgodkendelse 3. november 2011	Etablering af griseproduktion. Renovering af tidligere kostald til løbeafdeling. Der opføres ny drægtighedsstald, farestald, vaskelads og gyllebeholder. Øvrige ældre bygninger nedrives.	2.150 årssøer med pattegrise til 7,3 kg samt 10.000 smågrise (7,3-12 kg)
Tillæg til §12 miljøgodkendelse 5. maj 2017	Produktionen udvides i eksisterende stalde.	Udvidelse af dyreholdet fra 2.150 årssøer og 10.000 smågrise (7,3-12 kg) til 2.350 årssøer og 10.000 smågrise (7,3-12 kg)
Ansøgning om 16a godkendelse 2024		Der søges om en ny godkendelse 16a, efter stipladsmodellen. Der søges samlet til 6.418 m ² .

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Fabjergvej 90 ejer eller driver Torben Hauskov nedenstående ejendomme, som fremgår af tabel 2.

Ejendoms adresse	Produktion	Afstand mellem ejendommene	BFE nr
Højbjergvej 28	Smågriseproduktion	Ca. 7,4 km	8521481
Højbjergvej 34	Smågrise - ophørt	Ca. 7,5 km	8521473
Bloksgårdvej 7	Polte	Ca. 900 m	8947957
Fabjergkirkevej 35	Polte	Ca. 1,5 km	7614246
Brydebolvej 9	Smågriseproduktion	Ca. 2,4 km	9227852
Bækmarksbrovej 48	Smågrise- og slagtesvineproduktion	Ca. 12,7 km	8771523
Bækmarksbrovej 80	So- og smågriseproduktion	Ca. 13,5 km	8521467

Tabel 2. Samdrift med andre ejendomme

Smågrise afsættes til Brydebolvej og Højbjergvej. Polte indkøbes og opstaldes i karantæne på Bloksgårdvej og Fabjerg Kirkevej.

De syv ejendomme har hver sit ejendomsnummer, og der er derfor tale om syv selvstændigt matrikulerede ejendomme, som ligger adskilt fra hinanden.

Anlæggene på de syv ejendomme fungerer som uafhængige enheder, der kan drives selvstændigt. De syv ejendomme er ikke teknisk forbundet. Flere ejendomme har hvert sit stuehus og adskilte personalefaciliteter. Husdyrbrugene har selvstændige gødningsopbevaringsanlæg og separate vand- og elmålere, samt egne foderopbevaringsanlæg.

Der er således hverken fysisk forbindelse (rør eller slanger) eller andre fælles anlæg eller tekniske installationer, der forbinder de syv ejendomme.

Lugtkonsekvenszonen opgjort til enkeltbolig er beregnet til 237 m – jf. Husdyrbrugslovens §16c skal der indenfor 50% af den beregnede og ukorrigerede geneafstand kontrolleres for andre husdyrbrug som ansøger ejer og driver. Som det fremgår, er ingen af de listede husdyrbrug beliggende indenfor en afstand af 119 m.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16 c, imellem de listede ejendomme. Da husdyrbrugene således hverken er teknisk eller forureningsmæssigt forbundne, og driften som oplyst foregår som uafhængige enheder vil der ifølge Husdyrbrugslovens § 16 c ikke være tale om samdrift.

Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Fabjergvej 90.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 årssøer.

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

Løbende opdatering af produktionsgodkendelsen til driften er en nødvendighed for alle landbrug. Således sikres en kontinuert tilpasning til nyeste viden på miljøområdet og giver ejer og myndighed mulighed for at opdatere eksisterende vilkår, men også indsætte nye vilkår til ejendommens drift.

Det er en erhvervmæssig nødvendighed at ejer til enhver tid kan sikres et veldokumenteret og opdateret grundlag for produktionen. Ved at produktionsgodkendelsen opdateres til stipladsmodellen, får ansøger mulighed for at udnytte sit produktionsanlæg bedst muligt.

Begrundet i bygningernes levetid er det desuden en erhvervmæssig nødvendighed at ejer kan søge og opnå tilladelse til at skifte virkemidler min. 1-2 gange. Det er således en forudsætning for denne ansøgning at ejer opnår tilladelse til at udskifte et eksisterende og nedslidt forsuringsanlæg, med en ny teknologi der sikrer muligheden for afsætning af husdyrgødningen til biogas.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Indretning og drift

I forhold til indsættelse og beregninger af produktionsarealerne i Husdyrgodkendelse.dk, beskrives herunder de valgte gulvtyper og dyregrupper;

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift (§ 12 fra 2011)	Nudrift (§ 12-til-læg fra 2017)	Ansøgt 2024
Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige, individuel opstaldning, Fuldspaltegulv	134 m ²	134 m ²	134 m ²
	Søer, golde og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	856 m ²	856 m ²	856 m ²
Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	2.771 m ²	2.771 m ²	2.771 m ²
Farestald	Søer, diegivende, kassestier, fuldspaltegulv	2.527 m ²	2.527 m ²	2.527 m ²
	Søer, diegivende, kassestier, delvis spaltegulv	130 m ²	130 m ²	130 m ²
SUM		6.418 m²	6.418 m²	6.418 m²

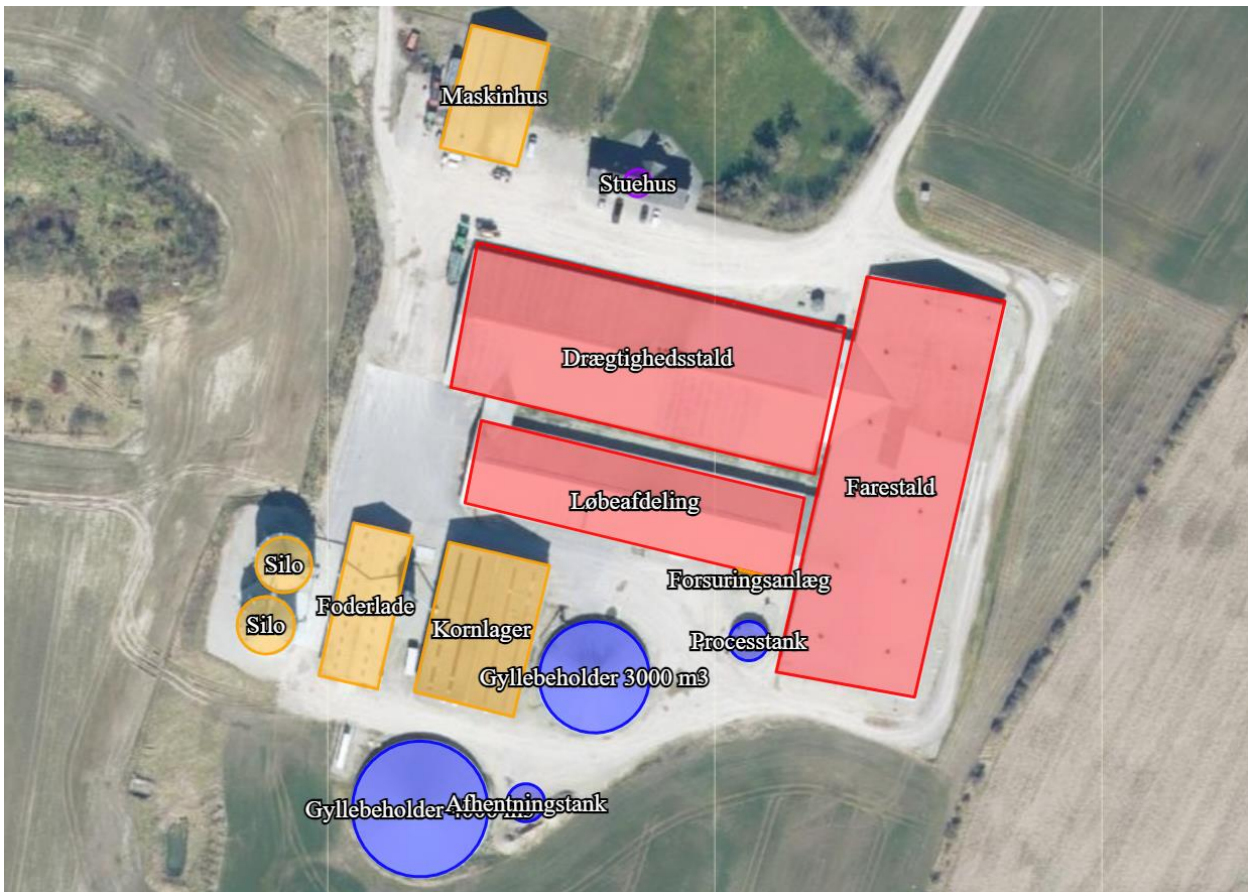
Tabel 3. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbeafdeling	1963	Mekanisk ventilation	6 m	(#626225) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	134
				(#625979) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	856
Drægtighedsstald	3900	Mekanisk ventilation	6 m	(#625981) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2771
Farestald	3989	Mekanisk ventilation	6 m	(#630737) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	2527
				(#625985) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	130
Sum						6418

Tabel 4. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

På figur 1 fremgår de eksisterende driftsbygninger, og på figur 2 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

Figur 1. Situationsplan

Figur 2. Staldsystemer

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Dvs. at der er fratrukket gangarealer. Opmålingen af produktionsarealer er beregnet ud fra byggetegninger og foretaget af ansøgers rådgiver. Ejer har kontrolmålt og verificeret de anvendte stidimensioner.

Beskrivelse af produktionsarealer

Løbeafdeling

Stalden har ved tidligere kvægdrift på ejendommen været brugt til kostald. Stalden blev renoveret og anvendes til løbeafdeling med individuel opstaldning, delvist spaltegulv samt et mindre antal kvm på fulddrænet bund.

Stier – delvis: $(2,4*0,6)*679$ bokse = 977,76 kvm inkl. krybber / $(2,1*0,6)*679$ bokse = **855,54 kvm** ex. Krybber inddateret i husdyrgodkendelse.dk

Stier – fulddræn: $(4,5*2,71)*8$ = 97,56 kvm inkl. krybber / $(4,5*2,41)*8$ = 86,76 kvm ex. krybber
 $(2,7*2,5)*8=54$ kvm inkl. krybber / $(2,7*2,2)*8$ = 47,52 kvm ex. Krybber

I alt: $(86,76+47,52)$ = **134,28 kvm** ex. Krybber inddateret i husdyrgodkendelse.dk

Der er etableret gyllekøling i afdelingen. Gyllen fra stalden er tidligere forsuret. Der foretages ikke overbrusning.

Drægtighedsstald

Stalden blev opført i forbindelse med godkendelsen af 7. november 2011. Der er etableret gyllekøling i afdelingen. Gyllen fra stalden er tidligere forsuret. Stalden er indrettet som løsgående med delvist spaltegulv.

$(7,8*8,0)*12$ stier) * 4 rk = 2995,2 kvm inkl. krybber

$(7,8 * 7,4)*12$ stier) * 4 rk = **2770,6 kvm** ex. Krybber inddateret i husdyrgodkendelse.dk

Der er etableret overbrusning via højtryksskøling.

Farestald

Stalden blev opført i forbindelse med godkendelsen af 7. november 2011. Der er etableret kassestier med fuldspaltegulv. Derudover er der et afsnit i stalden til 10.000 smågrise på delvist spaltegulv i to-klimastald.

540 farestier * $(1,8*2,7)$ = 2624,4 kvm / 108 stier pr. sektion * 5 sektioner = 524,88 kvm pr. sektion inkl. krybber. / 4,68 kvm pr. sti ex. krybbe * 108 = 505 kvm pr. sektion u. krybber

Krybber - $0,3*0,6$ = 0,18 * 97,2 kvm.

I alt: $(2624,4-97,2)$ = **2527,2 kvm** ex. krybber inddateret i husdyrgodkendelse.dk

Smågrise/Babystalde - $(3,2*1,75)*8)*3$ sekt = 134,4 kvm - foderautomater $(0,56*0,73)*12$ stk. = 129,5 kvm ex. automater

Der er ikke etableret overbrusning i farestalden. Gyllen fra stalden har tidligere været forsuret.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 6 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 3000 m ³	Flydende	Etableringsår 2003			673
Gyllebeholder 4000 m ³	Flydende	Etableringsår 2013			1008

Tabel 5. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder	2003	10 års	3.000	673	Overdækning
Gyllebeholder	2013	10 års	4.000	1008	Overdækning
Fortank / afhentningstank	NY	10 års	300	79	Overdækning
Procestank			Udgår		Betonlåg
I alt			7.000		

Tabel 6. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til lager i form af vaskevand mv.

Ekstern placeret beholder på 1.605 m³ har tidligere været godkendt i ansøgninger til denne adresse. Beholderen er noteret på ejendommen Brydebølvej 9 – BFE nr 9227852, beliggende på Vestergårdsvej, og bør derfor ikke længere indgå i oversigten over ejede opbevaringsanlæg tilhørende adressen Fabjergvej 90.

Eksisterende procestank til forsuret gylle tages ud af brug ved demontering af forsøringsanlægget.

Der etableres en ny fortank/ afhentningstank på 300m³, tanken placeres i området ved bedriftens største gyllebeholder som sikring af muligheden for fremadrettet at påbegynde en afsætning til biogas.

Der er ca. 150 m fra gyllebeholderen på 4.000 m³ til åbent vandløb sydvest for tanken. Terrænet hælder svagt imod vandløbet.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via pumpebrønde videre til den store fortank/afhentningstank. Herfra kan gyllen afhentes til biogas, eller pumpes direkte til lagertankene.

Fortanken tømmes med elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder.

Gyllebeholder tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Hyppig udslusning af gylle er et lovkrav for alle eksisterende slagtegrisestalde, samt alle nye stalde til svin, som er ansøgt og opført efter 1. maj 2023.

For eksisterende so- og smågrisestalde er der ikke et krav om hyppig udslusningen, medmindre staldafsnit-
 tet totalrenoveres, herunder ændringer i gulvprofil eller gødningssystem. Sådanne renoveringer kan side-
 stilles med nyetablering. I nærværende ansøgning, sker der ikke ændringer eller renoveringer, der kan ud-
 løse kravet om hyppig udslusning.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er
 derfor retvisende at lave en kapacitetsberegning. Der vil til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 må-
 neder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af
 29/11/2021 § 10 og 11.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af
 husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

Der er etableret hjemmeblanderi på ejendommen, og der fodres med vådfoder, med undtagelse af smågri-
 sene som bliver manuel fodret med tørfoder. På ejendommen er der opbevaring af mineraler og tilskudsfo-
 der i en række indendørs fodersiloer, i foderladen.

Derudover er der et 20.000 tdr. planlager til korn i kornladen.

Halm til strøelse, rodemateriale og til dybstrøelsesarealet opbevares i øvrige bygninger eller på anden ejen-
 dom. Til strøelse kan der også blive anvendt alternativer, såsom savsmuld.

Søerne fodres flere gange dagligt med et automatisk foderanlæg. Foderanlæg justeres kontinuert.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes cyklus eller al-
 der/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en
 generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste mil-
 jøet.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Der er medarbejderfaciliteter i form af bad og toilet og kantine. Det sanitære spildevand fra driftsbygning-
 gerne ledes til et kemisk minirensesanlæg. Denne er fra 2007 og med afløb til markdræn, der har udløb i
 grøft og deraf til Prebensgård Bæk via forsinkelsesbassin.

Processpildevand omfatter vand i forbindelse med rengøring af stalde og eventuelle drikkevandsspild. Alt
 processpildevand fra produktion løber til gyllekanaler.

Vand fra befæstede areal, hvor der kan forekomme gødnings- eller foderrester løber i gyllekanaler og
 videre til gylletanken.

Der er dræn langs markskel umiddelbart vest for anlægget.

Tagvand føres til dræn og videre til rørlagt bæk.

Der sker ikke ændringer i afløbsforholdene i nærværende ansøgning – alle af- og udledningsforhold er eksisterende og lovligt opført.

Evt. gylleudslip eller anden forurening kan stoppes ved grøften med jord eller halmballer.

Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur 3.

Stort kort vedhæftets som bilag 2 "Afløbsforhold".

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 3. Afløbsplan

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Anneksvej 1, som ligger 530 m nordøst for anlægget.
- Den nærmeste samlede bebyggelse er Fabjerg, beliggende ca. 1400 m øst for anlægget.
- Nærmeste by er Lemvig, som ligger ca. 2 km nord for ejendommen.

Figur 4. Ejendommens placering

Figur 5. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået. Husdyrbruget er placeret i landzone, der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Lemvig Kommune har i forbindelse med godkendelsen af 7. november 2011 beskrevet følgende:

Ejendommen ligger lige nord for israndlinjen fra sidste istid (for ca. 10.000 år siden) i et morænelandskab, hvorfor landskabet er relativt kuperet. Landskabet er stigende væk fra ejendommen mod nord, imens

landskabet syd for ejendommen er mere fladt. Ejendommen er placeret udenfor område med landskabelig værdi, jf. regionsplanen. Landskabet er præget af flere spredte gårde. Der er forholdsvis mange nord-sydgående læhegn i området.

Det søgte projekt indebærer ikke bygningsmæssige ændringer af staldanlægget.

Der monteres lufttenser som erstatning for forsøringsanlægget hvorfor nye afkast og rørforbindelser vil blive placeret på tagfladen. Disse placeres primært mellem løbe- og drægtighedsstald og skærmes derfor af eksisterende bygninger og beplantning. Det er derfor ansøgers vurdering at ændringen af virkemiddel ikke får konsekvenser for anlæggets landskabelige påvirkning.

Der er på den baggrund ikke foretaget en yderligere landskabsvurdering af projektet, da det ikke påvirker landskabelige værdier.

Som følge af, at projektet gennemføres i eksisterende bygninger, vurderes det ikke relevant at overveje alternative placeringer.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	✓	
Skovrejsningsområde		✓
Lavbundsområde	✓	
Naturbeskyttelsesområde		✓
Økologiske forbindelser		✓
Kulturhistoriske bevaringsværdier		✓
Bevaringsværdigt landskab		✓
Større sammenhængende landskab		✓
Område for store husdyrbrug	✓	
Geologiske bevaringsværdier	✓	
Værdifulde geologiske områder	✓	
Kystnærhedszone		✓
Strandbeskyttelseslinje		✓
Kirkebyggelinje		✓
Skovbyggelinje		✓
Å beskyttelseslinje		✓
Sø beskyttelseslinje		✓
Beskyttede sten- og jorddiger	✓	
Fredede områder		✓
Fortidsminde beskyttelseszone		✓
Habitatområde		✓
Råstofområder		✓
Boringsnære beskyttelsesområder		✓
Område med særlig drikkevandsinteresse		✓
Nitratfølsomt indvindingsområde		✓
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		✓
Jordforurening V1		✓
Jordforurening V2		✓

Tabel 7. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Områder til placering af store husdyrbrug skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og –anlæg.

Der er registreret et beskyttet sten- og jorddige umiddelbart i tilknytning til husdyrbruget mod vest og sammenhængende dige mod nord og syd.

Derudover ligger anlægget indenfor værdifulde geologiske områder og geologiske bevaringsværdier. Det er områder, der fortæller historier om, hvordan Danmark blev til, og eventuelt byggeri skal tage hensyn hertil.

Vurdering

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vil der ikke ske en påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrгодkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Byzone	1,9 km	Lemvig - Erhvervsområde v. Lemvig, Lp 10b	50 m
Samlet bebyggelse	1,4 km	Lokalplanområde ved Fabjerg	50 m
Nabobeboelse	360 m	Svendsgårdvej 10	50 m
Fortidsmindebeskyttelseslinjen	1,0 km	Rundhøj, fredningsnummer 190253	
Sommerhusområde	5,0 km	Gjellerodde Strand	50 m
Naboskel	18/19 m 24	19 m til skel på højre side af farestald samt 18 m til skel fra drægtighedsstald	30 m
Beboelse på samme ejendom	20 m	Målt fra drægtighedsstald	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 m	Ukendt	25 m
Almen vandindvinding	1800 m	Fabjerg	50 m
Ikke almen vandindvinding	5 m	Boring i gårdsplads 53.209	25 m
Vandløb	980 m	Beskyttet vandløb med udløb i Flynder Å	15 m
Grøft	150 m	Grøft syd for gyllebeholder	15 m
Sø	70 m	Sø nord for stalde	15 m
Offentlig vej – privat fællesvej	500 m	Fabjergvej	15 m

Tabel 8. Afstandskrav

Afstandskravene er overholdt, med undtagelse af afstandskravene til vandboring og naboskel.

I godkendelsen af 7. november 2011 har Lemvig Kommune givet dispensation til placering af drægtighedsstalden ca. 18 m fra naboskel samt farestalden ca. 19 m fra naboskel. Desuden meddeltes dispensation for placering af drægtighedsstalden ca. 5 m fra vandboring. Forholdene er uændrede jf. ansøgt drift i denne ansøgning, dog tilhører mark og dertilhørende naboskel mod vest (og tættest på drægtighedsstalden, der tidligere er givet dispensation til) nu en af ansøgers egne adresser, Vestergårdvej 10 hvorfor dette afstandskrav ikke længere er relevant.

Vurdering

Ansøgningen omhandler godkendelse af eksisterende og lovligt placeret produktionsareal.

Men fordi det ansøgte projekt omfatter en ændring af virkemiddel og deraf afledt effekt på produktionens ammoniakemission omfattes det af kravet om ny miljøgodkendelse. I alle nye miljøgodkendelser skal afstandskrav i hht. husdyrbruglovens §6 og §8 vurderes og håndteres hvorfor det vil være nødvendigt at anmode om ny dispensation for afstanden til skel og vandboring.

Ansøger anmoder således om dispensation og lovliggørelse af de faktiske forhold på ejendommen – herunder altså afstand til naboskel – 24m samt afstand til vandboring – 5m.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er stalde og husdyrgødningslagre hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 5.028 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er valgt 6 m i alle staldafsnit. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

Der er kumulation med flere husdyrbrug i de relevante kategori 1 naturpunkter.

Der er ingen ændringer i produktionsarealets størrelse fra ansøgt drift til for 8 år siden (jf. godkendelse fra 2011) eller til nudriften (jf. tillæg 2017).

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4691,4	351,9	5043,4
Nudrift	5166,7	689,3	5856,0
8 års-drift	5166,7	689,3	5856,0

Figur 6. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Den beregnede forskel i udledningen mellem ansøgt drift, nudrift og 8. års drift udgøres af en ændret beregning af virkemidlernes effekt samt eftermontage af fast overdækning på alle lagertanke.

Anvendte virkemidler i ansøgt drift;

- Luftrensning på løbe og drægtighedsstald - 67 %
- Gyllekøling på drægtighedsstald - 20 %
- Fast overdækning på begge lagertanke

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
1.2 - §7 overdrev - Klosterheden SØ	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
3.7 - §3 mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
3.6 - §3 sø - V	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,8	-0,8	1,7
3.5 - §3 sø - N	Kategori 3	Ansøger	0	V	-2,8	-2,8	4,3
1.1 - §7 hede - Klosterheden S	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0
3.4 - §3 mose - SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
3.3 - §3 mose - NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
3.2 - §3 mose - SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2
2.1 - §7 Overdrev - V	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
3.1 - §3 mose - NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	-0,1	0,2

Tabel 9. Naturberegninger.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Natura 2000 område nr. 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø ligger ca. 5 km nord for staldanlægget. Område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage ligger ca. 3 km fra staldanlægget. Fuglebeskyttelsesområde F28 ligger ca. 3,6 km nordvest for anlægget.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3,0 km syd for de nærmeste kategori 1 naturområder : §7 hede samt §7 overdrev - Klosterheden.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt til begge naturområder.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,3 km øst for det nærmeste kategori 2 naturområde: §7 Overdrev ved Skødebæk.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.300 m fra anlægget er der 5 moser og 2 søer, se figur 7.

Der er ingen ammoniakfølsomme skove indenfor 1.000 m fra anlægget.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Der er registreret et større engareal ved Skødebæk, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Engen er placeret ca. 1,7 km nordvest for ejendommen. Merbelastningen til engen er 0 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EU-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

I tillæg til miljøgodkendelsen fra 2016 vurderede Lemvig Kommune følgende:

”På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen. Det drejer sig om damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, trolldflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse”.

”Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016”.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Der er også undersøgt på arter.dk, som heller ikke viste nogle fund af Bilag IV.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der er registreret 1 fund af fredede arter i nærheden af ejendommen. Det drejer sig om Fiskeørnen, der er registreret ved Klosterheden. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registreret andre fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste er registreret fiskeørn ved Klosterheden, hvilket er en rødlistet art. Der er også søgt på arter.dk i nærheden af ejendommens bygningsanlæg, og her er registreret et fund af stær (sturnus vulgaris), hvis rødlistestatus er: sårbar.

Vurdering

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil have en negativ påvirkning af eventuelle bilag IV-arter, fredede arter eller arter på Den danske Rødliste samt deres levesteder. Husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgøddning. Mange forhold påvirke lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af

produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationssystem (afksthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til og fra fortank sker løbende og efter behov. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Husdyrbrugets forsøringsanlæg kan periodevis afstedkomme stærkere lugtbidrag, end hvad der normalt opleves fra et husdyrbrug. Dette kan henføres til de svovlbrinteholdige gasser, der opstår i forbindelse med gylleforsøringsprocessen. Forsøringsanlægget ønskes i ansøgt drift udskiftet med andet virkemiddel - luftrens og gyllekøl i kombination, og der vil fremadrettet ikke opleves lugtgener fra forsøringsanlægget.

Der er mekanisk ventilation i alle stalde, ventilationen er i drift hele året.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*, se skema 241 030, ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Stald	Dyretype og staldsystem	Lugtemission 8. års drift		Lugtemission Nudrift		Lugtemission Ansøgt drift	
		LE/s	OUe/s	LE/s	OUe/s	LE/s	OUe/s
Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuelt opstaldet, fuldspaltegulv	1326,6	1608,0	1326,6	1608,0	1326,6	1608,0
	Søer, golde og drægtige. Individuelt opstaldet, delvis spaltegulv	8474,4	10272,0	8474,4	10272,0	8474,4	10272,0
Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse.	16348,9	19674,1	16348,9	19674,1	16348,9	19674,1
Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv.	7328,3	55594,0	7328,3	55594,0	7328,3	55594,0
	Søer, diegivende, Kassestier, delvis spaltegulv	1560,0	2730,0	1560,0	2730,0	1560,0	2730,0
SUM		35038,2	89878,1	35038,2	89878,1	35038,2	89878,1

Tabel 10 Lugtemission

Som det fremgår af beregningerne, ændres lugtudledningen ikke ved tilpasning til stipladsmodellen eller skift af virkemiddel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Anneksvej 1	0	NY	236,7	236,7	616	Ja
Bloksgårdvej 3	0	NY	236,7	236,7	803,9	Ja
Fabjerg	0	NY	573,3	573,3	1439,8	Ja
Lemtorp, Lemvig Jorder	0	NY	771,9	771,9	2004,5	Ja

Konsekvenszone: 853 m

Tabel 11. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav for afstand indenfor de tre geneniveauer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende naboer.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg og fra blanding/levering af foder. Der er monteret overbrusning via højtrykskøling i drægtighedsstalden, - af dyrevelfærdsmæssige årsager overbruses der ikke i farestalde, på dyr opstaldet i enkeltbokse i løbestalden samt på dyr under 20 kg (smågrise).

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Foderet bliver løbende leveret til ejendommen, hvorfra det transporteres til opbevaring i indendørs lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

I forbindelse med levering af foder kan der forekomme støvudvikling, dette vil dog være koncentreret omkring foderladen og lastbilen. Da fodersiloerne er placeret indendørs, vil påvirkning i området omkring ejendommen være begrænset.

Der anvendes vådfoder i alle stalde til søer, polte og gylte. Smågrise fodres med tørfoder.

I forbindelse med at der strøes med halm eller andet rodemateriale, vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun, kunne bemærkes inde i bygningerne.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på grusvej. Der er ingen nabobeboelse i nærheden af ejendommens indkørsler.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

På det nedenstående kort, fig. 8 fremgår placeringerne af de forskellige støjkloder.

Figur 8. Placeringen af støjkloder

De væsentligste støjkloder på et grisebrug er staldventilation, gyllepumper, forarbejdning og transport af foder, kompressor, kornblæsere, foderanlæg og støj fra transportere, m.v.

Ejendommens forsøringsanlæg demonteres og støj fra forsøringsprocessen vurderes derfor ikke.

Alle stalde har mekanisk ventilation, der kører året rundt. Eventuel støj fra ventilationen må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere uden-dørstemperatur. Da vinduer og døre er lukkede i grisebesætninger grundet smittebeskyttelse og sundhedsstatus, vurderes støjniveauet i stalden at være meget lav.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommens matrikel.

Der er opsat to kornsiloer på ejendommen til tørring, beluftning og lagring af korn. Kornet transporteres til ejendommen i egne vogne direkte fra marken i høstperioden. Der tippes til korngrav, hvor kornet transporteres gennem en kornrenser (føres over en rist og jord/sand sies fra) og løftes til siloen. Der er monteret en 30 kW kornblæser på hver silo, der blæser luft ind i siloerne og belufter kornet, hvorved kornet kan lagres gennem vinteren og der undgås skadelig mug og skimmelsvampe. Støjværdi på kornblæsere (motorside samt sugeside) er vedlagt som bilag.

Polte indleveres og smågrise samt slagtedyrl udleveres på rampe ved farestald (på nordsiden) og løbeafdelingen (på sydsiden), således afskærmet af bygninger jf. nærmeste nabo ca. 400 m syd for anlægget.

Det er for nuværende ikke afklaret, hvorvidt der i den fremadrettede drift skal afhentes biogas fra ejendommen. Ansøger ønsker at holde muligheden åben for at påbegynde en afsætning, når nye afgiftsregler og alternative afsætningsmuligheder bliver afklaret hen over det kommende år. En afsætning til biogas vil forøge antallet af transportere med husdyrgødning. I forbindelse med udbringning af husdyrgødning øges antallet af transportere i en afgrænset periode. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transportere i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transportere foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende og døde dyr, kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets, DAKA eller vognmandens køreplaner.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Beskrivelse af støjklider:

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Kompressorer	Dagligt	Placeret i lukket bygninger	Foderlade / staldbygninger
Foderanlæg	Fordelt over alle dage i hele døgnet	Placeret i lukket bygninger	Foderlade / staldbygninger
Kornsiloer	Kornsiloer fyldes årligt løbende i høst	Der tippes til grav og kornet lægges i lager. Automatisk stop ved tom grav.	Se oversigtskort
Kornblæsere	Fra august og frem	u. afskærmning	Se oversigtskort
Afhentning af smågrise, slagtedyrl samt levering af polte (støj fra dyr)	Op til 3 gange ugentlig	Ramper placeret og afskærmet ved bygninger	Se oversigtskort
Pumpning af gylle fra fortank til lager	Dagligt	Lukket rørsystem. Elektrisk pumpe på fortank.	Mellem stald og ved fortanke.
Omrøring og påfyldning v. gylleudkørsel	Forår / efterår	Der omrøres samme dag som der pumpes fra tanken. Der anvendes selvfylgende vogn.	Området ved lagertankene.
Luftrensere	Dagligt	Placeret i lukket bygning	Se oversigtskort
Ventilationsanlæg	Dagligt	Frekvensstyret hastighedsregulering. Multistep sammenkobling.	Tagflader.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde med over 1000 m til nærmeste samlede bebyggelse eller byzone. Støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne samt nærmeste naboer grundet den store afstand til staldanlægget (ca. 400 m til nærmeste nabo mod syd).

Der må også lægges vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter i perioder medfører. Der sker ikke en ændring i støjklagerne i forhold til den nuværende drift. En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne f.eks. levering af foder, flytning af grise og afhentning af gylle og vil ikke give gener.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag.

Det vurderes, at husdyrbruget på Fabjergvej 90 har fokus på at minimere støj og gener i omgivelserne ved de arbejdsfunktioner der er erhvervsmæssigt nødvendige for driften.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra arbejdsfunktioner eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse varetages på serviceaftale med godkendt skadedyrsbekæmpelse.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Der er lys i løbeafdelingen i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes, samt i det omfang der er krav til belysning jf. de dyrevelfærdsmæssige krav. I forbindelse med levering og afhentning af grise, kan der også forekomme lys i staldene, udenfor normal arbejdstid. Produktionen foregår i lukkede stalde, dog vil lyset i staldene være synligt fra vinduerne i siden af bygningerne.

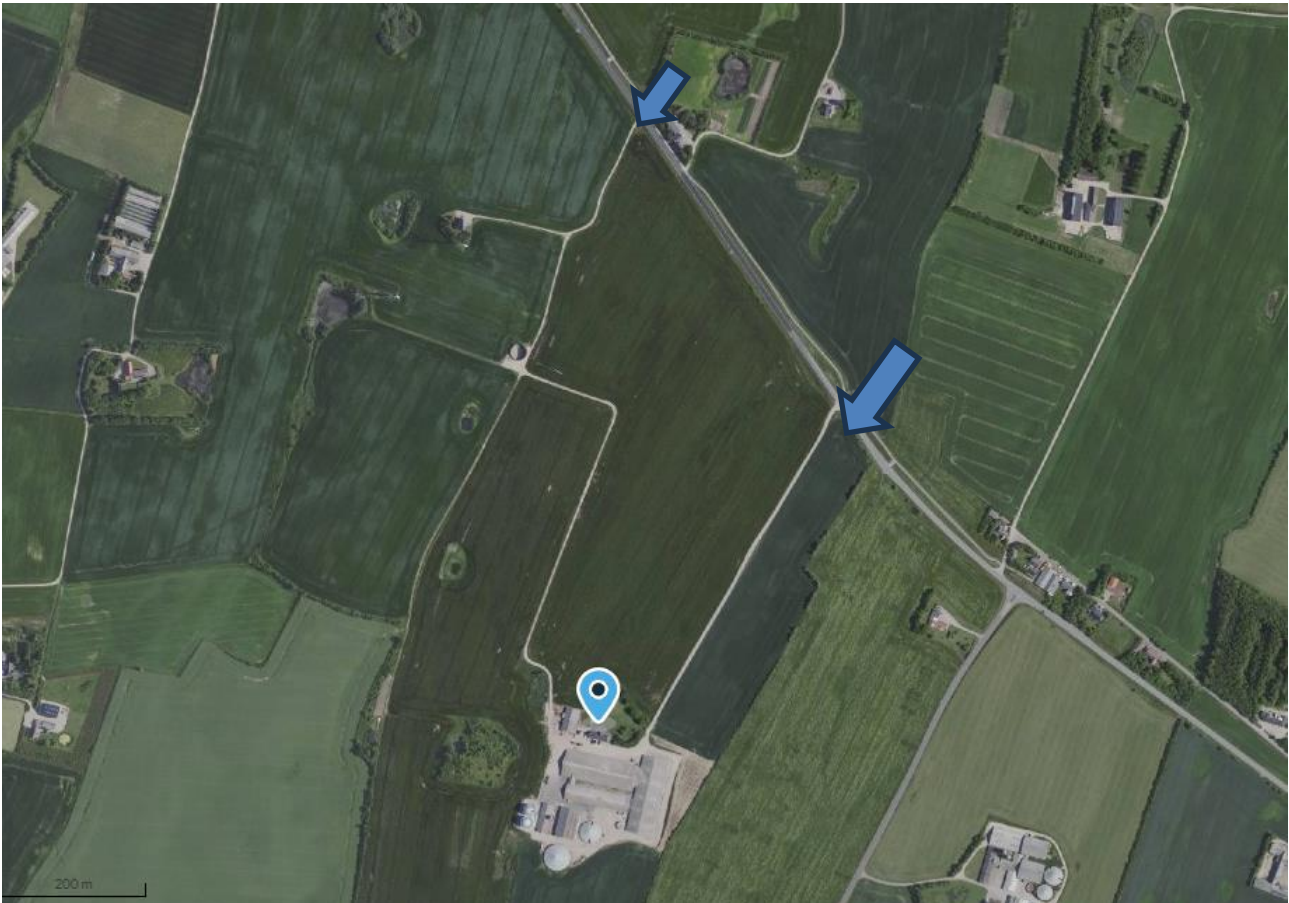
Udendørsbelysning anvendes i forbindelse med levering og håndtering af foder, samt ved levering og afhentning af grise og efter behov. Udendørsbelysning kan forekomme udenfor normal arbejdstid.

Vurdering

Da produktion foregår i lukkede stalde, vil det være begrænset med lysgener fra staldene, dette sammenholdt med afstanden til naboer samt nuværende læhegn/bevoksninger i området og at der ikke sker ændringer i belysningen, vurderes det at belysningen ikke vil være til øget gene for omgivelserne eller trafikanter.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der 1 indkørsel, samt en ekstra adgangsvej via Vestergårdvej 4 (der er ejet af ansøger) og forbi gyllebeholderen i marken til Fabjergvej 90.

Figur 9. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med afhentning af og levering af dyr, evt. afhentning af gylle til biogas, udbringning af husdyrgødning, levering af foder m.m. Ved forårsarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Disse sæsonbetonede transport kan foregå hele døgnet rundt. Hovedparten af hverdagens transport foregår i dagtimerne. Afhentning af levende og døde dyr kan dog forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er angivet hyppigheden af den enkelte transport. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Udover de nedenstående transport, vil der også forekomme transport med personbiler, som ikke fremgår af nedenstående tabel.

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Afhentning af smågrise	Lastbil	Transporterne med smågrise sker med lastbil og der hentes grise ugentligt.

Levering af polte	Traktor	Der leveres polte fra ansøgers andre ejendommen 1 gang ugentligt.
Levering af søer/slagtedy	Lastbil	Der leveres søer/slagtedy fra ejendommen ca. 1 gang ugentligt. Dyrene afhentes af slagteriet, og ejer har ingen indflydelse for afhentning af slagtedyrene.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 2-3 gange pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Levering af foder, mineraler mv.	Lastbil	3-4 transporter pr. uge året rundt.
Eget korn	Traktor	Kornet lægges på lager i høst, transporterne koncentrerer i en periode på ca. 14 dage – ca. 200 transporter.
Gylle	Traktor og lastbil	Der udbringes husdyrgødning fra adressen i en koncentreret periode forår-eftersommer, ca. 250 transporter.
Affald	Lastbil- ukendt interval	Afhentningsaftale med godkendt renovatør. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 7.00-17.00, der afhentes efter behov ca. 12-16 transporter pr. år.
Øvrige transporter	Lastbil og firmabiler	I forbindelse med levering af diverse sækkevarer og øvrigt materiel til husdyrbruget, vil der forekomme transporter med disse. Leveringerne og mængderne varierer.

Tabel 12. Antal transporter til og fra ejendommen.

Afhentning/levering af husdyrgødning til biogas kan blive en del af fremtidens drift – men der er på ansøgningstidspunktet ikke truffet aftale omkring afsætning. Ansøger afventer for nuværende de politiske beslutninger om det nye afgiftssystem før man træffer beslutning om at indgå i en leverandøraftale. Som en sikring af muligheden er der ansøgt om etablering af en afhentningstank, dimensioneret til én uges produktion af husdyrgødning.

Transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode forår eller efterår. I foråret kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Lastbiltrafikken til og fra ejendommen foregår ad Fabjergvej.

Øvrige transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet.

Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en autoriseret kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at der kontinuert kan føres tilsyn med revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel, vil skader blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis skade ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

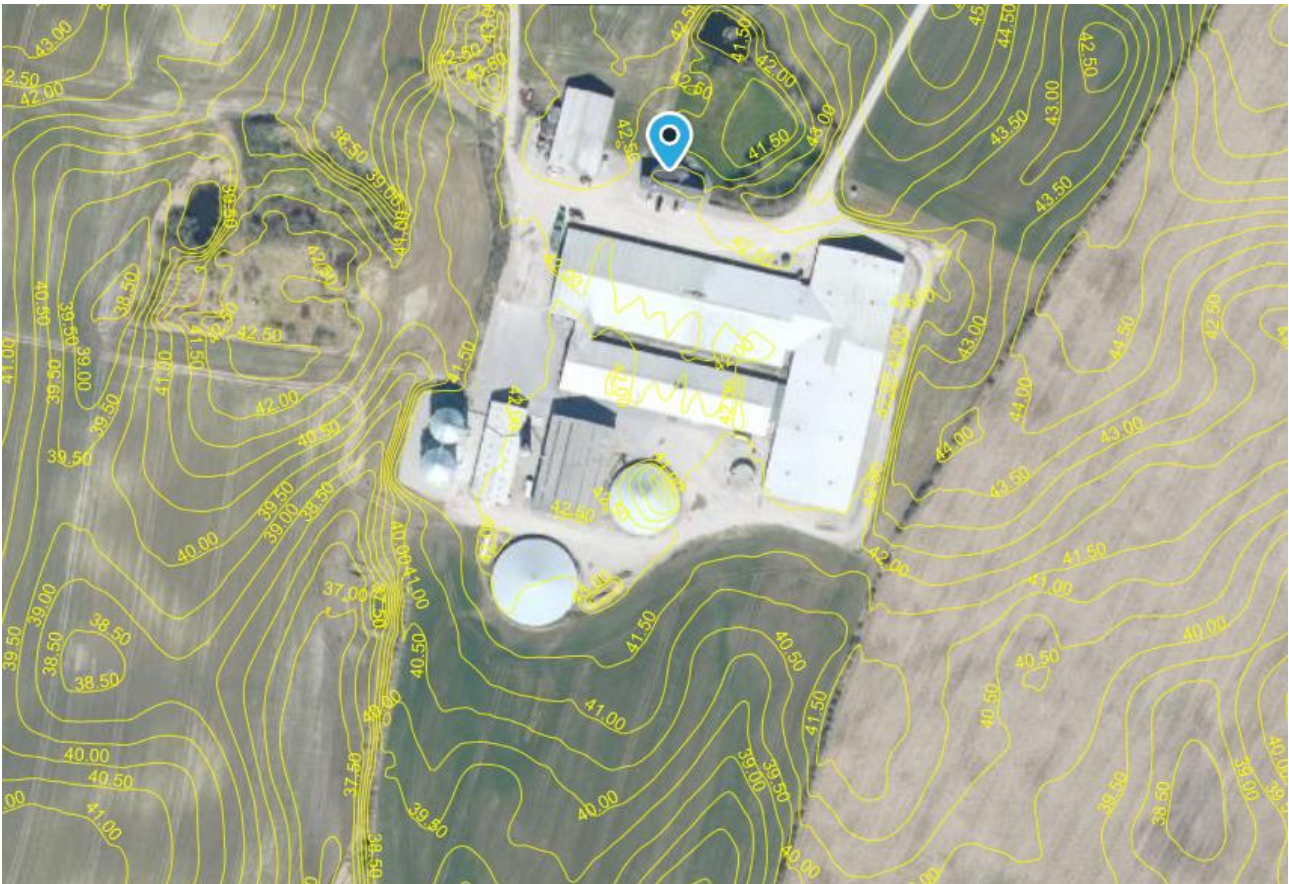
Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Der er ca. 150 m fra gyllebeholderen på 4.000 m³ til åben grøft syd for tanken. Terrænet hælder svagt imod grøften, der ikke umiddelbart har forbindelse til vandløb. Grøften vil nemt kunne spærres, ved at smide en halmballe eller jord i grøften.

Der er ca. 180 m fra gyllebeholderen på 4.000 m³ til mindre sø vest for ejendommen. Terrænet er let stigende mod søen, og gyllen vil i første omgang samles omkring bygninger, hvor opdæmning kan ske.

I tilfælde af strømsvigt forefindes nødopluk på ventilationen.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, se bilag.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der er etableret fast overdækning på gyllebeholderne.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Gyllekølingsanlægget kontrolleres en gang om året jf. serviceaftale af et autoriseret firma.
- Luftrenser kontrolleres en gang om året jf. serviceaftale af et autoriseret firma.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder mv.
- Der laves E-kontrol.
- Dyr registreres i CHR-registret.
- Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder, tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen.
- Læsning af gyllevogn overvåges.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen.
- Der føres journal over medicinforbrug.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Jordforurening

Der er ikke kortlagt jordforurening på ejendommen, hverken på vidensniveau V1 eller V2.

Grundvand

Husdyrbruget ligger indenfor område med drikkevandsinteresser, men ikke indenfor følsomme indvindingsområder.

Der er vandboring på husdyrbruget, DGU nr. 53.209, hvor der er tilladelse til at benytte vandet til drikkevand til dyrene i stalden.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboring er der ca. 5 m og dermed kortere end afstandskravet på 25 m. Der er tilladelse til at benytte denne boring til drikkevand til dyrene i stalden. Der er taget de nødvendige forbehold, for at minimere risikoen for at der skulle ske en nedsivning/tilløb til boringen. Stalden er indrettet med afløb til lukkede gyllesystemer.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

Der er to dieseltanke på 5.000 liter i maskinhuset. Markdriften foregår fra anden ejendom. Hvis der skulle opstå et behov for opbevaring af dieselolie, samt smøre- og spildolie, vil dette blive opbevaret efter gældende regler.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af desinfektions- og rengøringsmidler. Desinfektions- og rengøringsmidler opbevares i stalden efter producentens forskrifter.

Der opbevares og anvendes kemikalier i forbindelse med forsuringсанlægget (svovlsyre). Syren opbevares i dobbeltkroget tank på støbt beton plads sikret mod påkørsel, hvortil der leveres syre i godkendte tankbiler. Forsuring ønskes ikke anvendt i ansøgt drift.

Der er ingen opbevaring af pesticider på ejendommen, da markdriften foregår fra anden ejendom.

Artikel 3 stoffer

Udover fyringsolie, rengørings- og desinfektionsmidler benyttes der også spraydåser og andre gasser under tryk på ejendommen. Stofferne opbevares efter leverandørens forskrifter, emballage og eventuelle rester bortskaffes igennem leverandøren eller en godkendt modtager.

Medicin

Medicin opbevares i staldområdet eller efter producentens forskrifter.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Syge dyr behandles efter gældende veterinære regler og medicinen opbevares efter producentens forskrifter. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge, apotek eller afhentes af godkendt modtager, som må modtage klinisk risikoaffald.

Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, der tilmeldes afhentning af godkendt modtager af klinisk risikoaffald.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Lemvig Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Erhvervsaffald opbevares i maskinhuset og afleveres på den kommunale modtagestation løbende eller afhentes via renovationsaftale med godkendt renovatør.

Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så opbevares det i maskinhuset og bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lystofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service- rum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Sorteret affald kan også leveres til kommunal modtagestation.

Kanyler, flasker og knive opsamles i engangsplastspande og afhentes af godkendt aftager sammen med eventuelle medicinrester. Spanden opbevares i stalden.

Olie- og kemikalieaffald:

Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse.

Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til kommunal modtagestation eller afhentes af godkendt modtager.

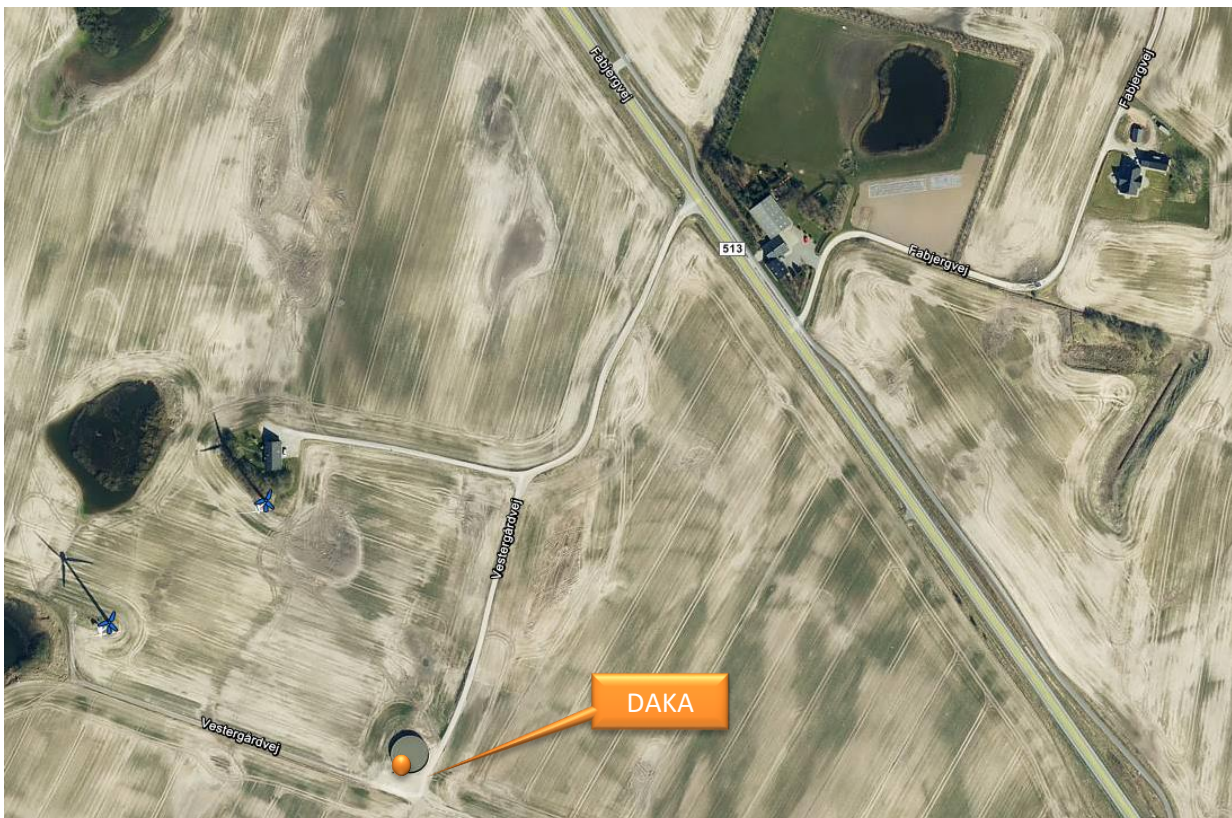
Generelt arbejdes der for at reducere og sortere affaldet i de korrekte fraktioner, så det kan genanvendes. Der er lavet aftaler med godkendte renovatører.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på dertil indrettet plads ved gyllebeholder på Vestergårdsvej.

Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA efter gældende regler jf. §§ 9-11 i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vandforbrug og -installationer.

Vand på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og vaskevand.

Stuehus forsynes med vand fra kommunalt vandværk. Der anvendes vand til dyrene i stalden fra boring 53.209 beliggende i gårdsplads.

Der er tale om en eksisterende produktion. Omlægningen af produktionsgodkendelsen til stipladsmodellen, vurderes ikke at påvirke ejendommens vandforbrug. Omlægning fra forsuring til luftrensning i staldene forventes at påvirke ejendommens vandforbrug idet der tilsættes vand i luftrenseren. Vandforbruget anslås af leverandøren til at andrage 6-800 l pr. årssø der tilføres systemet. Heraf fordampes hovedparten over filteret mens den resterende del læses til lager.

Vandforbruget vil variere over året, i forhold til besætningsstørrelse, vægt på grise og sæson.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Lovpligtig overbrusning via højtrykskøling til drægtige søer er tids- og temperaturstyret.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknik, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en for-svarlig måde.

Ansøger har fokus på ejendommens indvindingstilladelse i relation til det forøgede vandforbrug til den nye luftrenser. Forbruget og ændringer overvåges og ny indvindingstilladelse indsendes når man har resultatet for 1. kvartal i driften.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og olie til varmekanoner for ekstra udtørring af stier.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllekøling, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Fremadrettet vil der også forbruges energi til driften af luftrenseren. Elforbruget anslås af leverandøren til ca. 28 kWh pr. årssø ved en renseseffekt svarende til den anvendte.

Der er tale om en eksisterende produktion. Omlægningen af produktionsgodkendelsen til stipladsmodellen, vurderes ikke at påvirke ejendommens energiforbrug. Forbruget vil variere over året, i forhold til besætningsstørrelse, vægt på grise og sæson.

Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer/LED pærer, gyllekøling og trinløs styring af ventilationen. Ventilationen er etableret med frekvensomformer og lavenergimotorer.

Udendørs belysning er dagslysstyret, har bevægelsescensor eller tændes manuelt ved behov. Indendørs belysning styres ved timer/ styringsprogram og er tændt i dagtimerne efter behov og jf. de dyrevelfærdsmæssige krav.

Den indvundne varme fra gyllekølingen genanvendes og deraf følger et væsentlig lavere olieforbrug til opvarmning.

Det samlede energiforbrug kan variere i forhold til behovet for ventilation.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i den daglig drift men også ved udskiftning af teknik, der forbruger energi. Det vurderes at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde.

På baggrund af ovenstående vurderes, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4358	704	5062
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4691	352	5043
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	18
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 13 BAT-beregning

Alle staldafsnit er ifølge aftale med Lemvig Kommune indsat som "Nyt – inkl. renoveret staldafsnit" for at beregne et nyt BAT-niveau til produktionen og de anvendte virkemidler.

Der er installeret gyllekøling i løbe/drægtighedsstalden jf. den tidligere godkendelse fra 2011, hvilket ikke har været anvendt som ammoniakreducerende tiltag.

Der har været anvendt gylleforsuring i løbestalden samt farestalden, ammoniakreducerende effekt på hhv. 64 % på stipladser med fuldspaltegulv og 56% på stipladser med delvist spaltegulv jf. <https://husdyrvejledning.dk/media/0ecjllir/samspil-mellem-miljoeteknologier.pdf>

I praksis har gylle i drægtighedsstald og babystalde også været forsuret, dette er dog ikke anvendt som virkemiddel.

I ansøgt drift ønsker man ikke længere at forsure gyllen, da forsøringsanlægget er slidt og man fremadrettet gerne vil kunne levere gyllen til biogas. Nye virkemidler er derfor luftrensning i kombination med gyllekøling.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Farestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Table 14. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT (IE-brug)

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Overdækning af tanke
- Gyllekøling i løbe- og drægtighedsstalde – 20%
- Luftrens i løbe- og drægtighedsstalde – 67%

Fravalg af teknologier

Gyllekøling.

Der er etableret gyllekøling med 20% ammoniakreducerende effekt i løbe- og drægtighedsstalden.

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da ejer fremadrettet ønsker at afsætte husdyrgødningen til biogas. Anlægget er nedslidt og tages ud af drift.

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning praktiseres fremadrettet uden vilkår til driften for at afsætte frisk gylle til biogas.

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien i kombination med luftrenser ikke har den ønskede effekt på ammoniakudledningen.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk luftrensning er fravalgt.

Biologisk luftrensning etableres med udsugning fra staldrummet i løbe- og drægtighedsstalde.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet er screenet for anvendelse af de mest effektfulde og godkendte virkemidler fra Miljøstyrelsens Teknologisliste. Ansøgningen lever op til lovgivningens krav om BAT-balance med valget af luftrensning i kombination med gyllekøling samt fast overdækning af anlæggets lagertanke.

Miljøledelsessystem

Der er indført et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder mv.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds-gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivning og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Desuden stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpepestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Desuden laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.

- Foderanlæg justeres jævnlige, så udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding og en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- I forbindelse med den daglige drift, tjekkes vandforsyningen i alle staldafsnit.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandspild.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret, har bevægelsessensor eller tændes manuelt, hvorved unødvendigt energiforbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til:
 1. Opvarmning af staldafsnit til udtørring efter vask i kombination med varmekanon.
 2. Opvarmning af stalde. Der anvendes sektion-/række/holdopdelt gulvvarme med mulighed for separat tænd/sluk funktion.
 3. Opvarmning af stuehus

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.

- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Gylletankene er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at iblødsætte og anvende højtryksrenser ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til kun at omhandle udleveringsrampen
- Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i drægtighedsstanden, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv).
- Der er overdækning af gyllebeholderen.
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Dybstrøelsen på ejendommen kan håndteres på flere forskellige måder, se nedenstående.

Fast møg/dybstrøelse:

- Der er ingen dybstrøelse på ejendommen.

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der er etableret fast overdækning, i form af teltdug på gyllebeholderen. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Afgasning af gylle i biogasanlæg

Vurdering

Teknologien bidrager til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionen, fordi biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig bidrager til at reducere metan- og lattergasudledning fra håndtering af husdyrgødning. Desuden bidrager afgasning til en reduktion af lugtudledning fra udbragt gylle og øger udnyttelsen af kvælstof.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra den udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (f.eks. forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende indenfor geologiske bevaringsområder. Da der ikke sker nogle udvendige bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder udenfor husdyrbrugets nuværende bygninger, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.
- Hovedparten af stipladserne i løbe-drægtighedsstalden er med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olie-tank står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er fast overdækning på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det sikres, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Fabjergvej 90 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Fabjergvej 90, som betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner og lignende.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er regler om smittebeskyttelse for grisebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For grisebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Fabjergvej 90 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Da der er tale om godkendelse af eksisterende og uændret drift, er der ikke vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder.

Der er med nærværende ansøgning indsendt godkendelse til eksisterende og uændret drift i husdyrholdet.

Der er derimod lavet grundig og dokumenteret vurdering af alternative virkemidler til driften, som beslutningsgrundlag for en udskiftning af eksisterende forsøringsanlæg.

Forsøringsanlægget kræver udskiftning af vitale dele, syretank, følere og også renovering af procestanken er nødvendig for at opretholde driften. En gennemgribende renovering og service af anlægget anslås af leverandør at udgøre en omkostning på 1-1,1 mill.kr. Restlevetiden for anlægget vil efter renoveringen anslået være 5-7 år. Hertil lægges årlige omkostninger til drift og vedligehold. Beregnes omkostningen således fordelt over de kg N forsøringsanlægget forventes at reducere, overstiger dette rammen for BAT-proportionalitet med afskæringskriteriet 100 kr pr kg N. Set i lyset af usikkerheden omkring restlevetiden og det faktum at husdyrgødningen efter tilsætning af svovlsyre ikke kan afsættes til biogas har ansøger valgt at se på andre kombinationer af virkemidler til driften der kan opfylde BAT.

Reduktionskravet er fastsat i dialog med Lemvig Kommune og svarer til at der årligt skal reduceres ca. 3700 kg N. Der findes ikke tilgængelige virkemidler på MST-teknologilisten der alene kan implementeres og levere en reduktion af denne størrelse.

Ansøger har derfor valgt at lægge fast overdækning på begge tanke, og herefter sætte fokus på reduktion fra stalden – ca. 3300 kg N.

Eftersom der er tale om en eksisterende og uændret produktion hvor der ingen ændringer er i bundprofil eller indretning, har fokus været på virkemidler der kan implementeres uden væsentlige bygningstekniske ændringer.

I kategorien 'staldindretning' kræver teknologierne oftest gennemgribende ændringer i bundtyper, kummearealer, afløb, luftkanaler under gulv o.lign. disse virkemidler er fravalgt fordi de bygningsteknisk er for omfattende at implementere. Gyllekøling ligger i samme kategori, men fordi der allerede er nedstøbt køleslanger i kanalbunden under drægtighedsstalden, vil det være naturligt at indarbejde og optimere på denne teknologi i kombination med andre virkemidler.

I kategorien 'Luftrensning' er flere teknologier valgbare – fælles for dem er at de kræver opsamling af luft fra staldrummet der via kanaler eller sugestuds føres til luftrenseren. Brandteknisk er dette vanskeligt i eksisterende bygninger og særligt forbindelse mellem mange små sektioner på tværs af brandceller kræver ekstra indsats i form af brandadskillelse. Det er derfor vurderet at produktionens farestalde IKKE er egnet til sammenkobling med en luftrenser. Ejendommens drægtighedsstald samt løbeafdeling er to store staldrum med god mulighed for direkte sammenkobling til luftrenser. Luftrenseren kan tilmed placeres centralt mellem disse bygninger og forbindes til eksisterende ventilationsstyring i bygningsmassen.

Kombineres eksisterende gyllekøling med luftrens i drægtighedsstalden, mens løbeafdelingen alene kobles til luftrenser, kan produktionens BAT-krav opfyldes. Omkostningerne til luftrenser og kanaler samt udskiftning af eksisterende varmepumpe er proportionale i relation til BAT, -primært fordi levetiden på de nye virkemidler er 10-15 år.

De valgte virkemidler er således ;

- Gyllekøling
- Luftrens
- Fast overdækning på lagertanke

0-alternativet – vil være en direkte fortsættelse af den nuværende drift med de omkostninger der er til renovering og service af forsøringsanlægget. En sådan beslutning vil give ejendommen begrænsninger ift. den grønne omstilling, hvor de kommende afgiftsregler vil være gunstige for driften hvis husdyrgødningen afsættes til biogas.

Næstefter vil investeringerne i renovering samt service på et ældre forsøringsanlæg som det på Fabjergvej overstige BAT vejledningens ramme for proportionalitet, og vil ikke være rentabelt sammenholdt med den restlevetid der er på anlæggets andre dele.

0-alternativet er således fravalgt grundet de økonomiske og miljømæssige hensyn.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.